

LUMA BERRIEN AZTARNAK

Liburuetan...

Karmele IGARTUA

Aspalditik datorren izotz beltzak "bere" egin ditu lurra eta arnasa, eta bihotz batzuk. Hala ere, goizean goiz, Amaia etxetik atera da, egunerokotik beste norabaitera.

Ezkerreko besoaren barruko aldean, bihotz ondo-ondoan, Simon Karlinskyren "Marina Tsvietaieva" darama, hotzetik babestu guran bezala. Oraindik gaueko iluna gordetzen duen goizean, Amaia itsaso urrunean bakarrik nabigatzen duen ontziaren antzera doa, kalearen beste aldeko kafetegi barrutik kanpora datorren itsasargiak erakarrita.

Atea zabaltzearekin batera igarri du zain duen epelaren gozoa eta kafe usaiaren fereka.

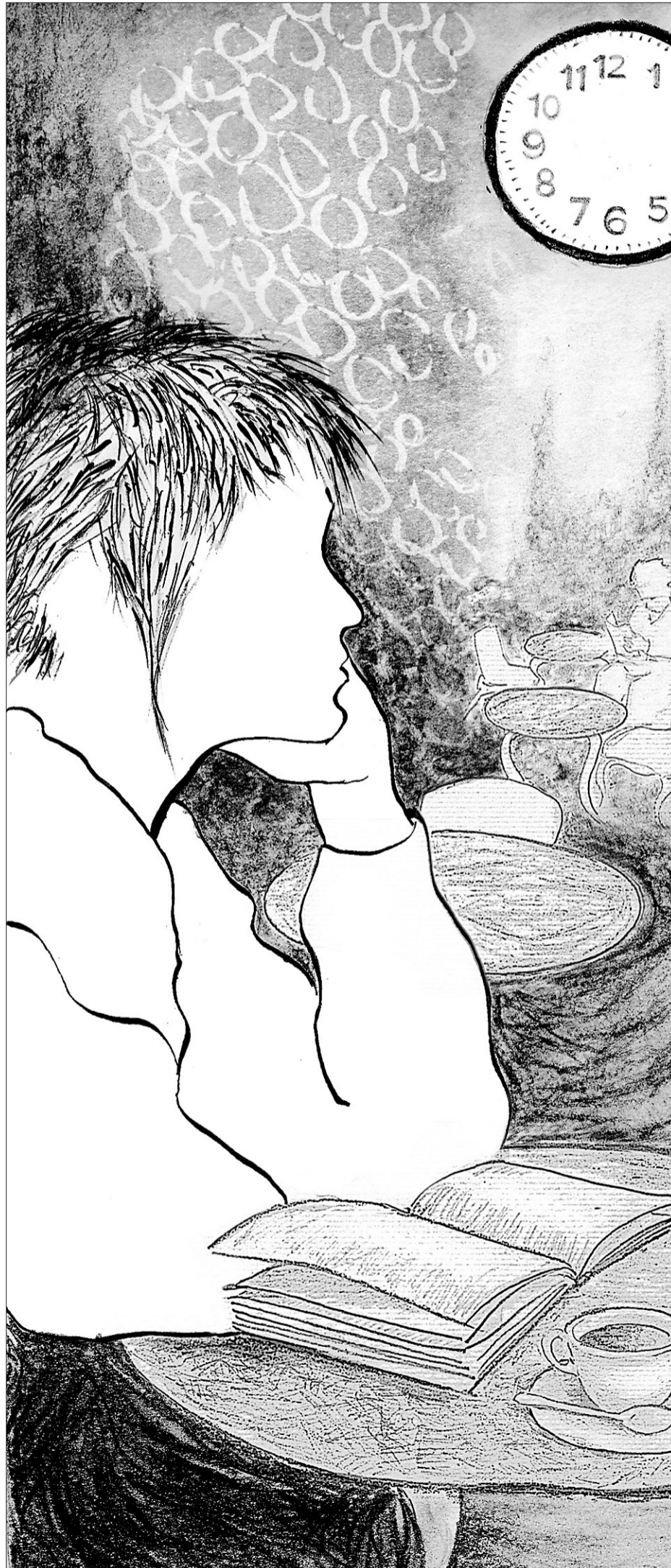
Noizean behingo goiz goizetako lekua du Amaiak leiho ondoko mahaitxoa; betiko Amaia atzean utziz, guztiari bizkarrara emanda jartzeko aukera ematen dion lekua. Handik leihoaren kristaleraino duen metro betean egiten du amets noizean behin, eta denboran denborako liburuak eskaintzen dion norbaiten bizitza erantsi bezala egiten zaio izatean, eta bizi mintzetan.

Ez-denbora bilakatzen dira bestela minutuz elikatzen diren ordu luze-laburak, eta ez-leku kafetegiko txokoa.

Badaki Amaiak bere ez-egonak irauten duen bitartean inguruan dituen mahaiak emakume bakanez jantziko direla; goizean goizero bizitzeko lanek eragiten dizkieten itoaldiak arnasaz arintzearen hurbilduko diren emakumez jantzi. Izango da haien arten baten bat modako aldizkaria zabaldu eta ibilbideko emakume eder bihurtuko dena; eta egunkariari gaineko pasada egingo dion besteren bat ere, kruasana dastatzen duen bitartean; aurkitzen dituen iritzi artikulua guztiak irakurriko dituen ere gerturatuko da; eta isil-isilik kafesnari begira daudela diruditenak... bat baino gehiago izango dira. Badaki, bai, lo arineko emakumez, zerbaiten bila, edo "beste" zerbaiten bila datozen emakume goiztiarrez hornituko dela, gaur ere, bere eta beste askoren etxe ondoko kafetegia.

Badira hilabete batzuk Amaia XX. mende hasierako emakume poeta errusiar baten bizitzan murgilduta dabilela. Hark idatzitako gutun bat irakurri zuen behin eta, hain modu berezian erakarri zuen Tsvietaievaren bizitzak, ba... hori, liluratu bezala egin duela. Haren bizipen korapilotsuek Amaiak berak bizi dituenekin zerikusirik badutela erabaki du eta, batez ere, batez ere, haren sentitzeko moduz, edo barrutik datorkiona adierazteko moduz, maitemindu bezala egin da.

Errusian, 1917ko iraultzaren erdian ikusi du bere burua, otsaileko iraultzak eta behin-behineko gobernua ekarri dituen aldaketa onuragarriak bizitu ditu, eta urrian boltxebikeek Leninen gidaritzapean emandako bueltaren ondorioak ezagutu ditu azalean; orainetik eta orduetik paradoxikoki bizi izan du egoera eta

memento batean Armada Zuriaren alde jarri da Marinarekin batera. Amaiak, Marina Tsvietaieva bailitzan, haren bizitzeko grina hartu du bere baitan. Haurtzaroen hasi eta egokitu zaizkion ezbeharrei agur esatea erabaki duen arte egon da Amaia Marinarekin sinbiosi antzekoan. Harekin sufritu ditu minak, goseak, beldurrak, maite zituenen heriotzak... Harekin batera egin du alde Errusiatik eta ezagutu ditu Berlin, Praga edo Paris eztabaidagarria. Haren eskutik idatzi ditu maitasun aitorten sutsuenak eta bizitzari eskainitako poemarik ederrrenak. Haren izenean jaso ditu Rilkek edo Pasternakek igorri dizkieten miresmen eta maitasun bizi ezineko gutun berezi-bereziak. Haren seneari jakin du fidelitasunaz. Haren barrutik gozatu ditu aurreiritzi eta erreparorik gabeko amodio historia anitz, handi, askotarikoak.

Baina ez du Marinarekin batera desagertu nahi; aitzitik, Marinaren indarra eta erabakia nahi ditu bere alde. Marinaren erraieratik azalerrainoko hezigaiztasuna.

Barru barruan gordeko ditu dagoeneko bereak egin dituen poetaren berbak:

"Maitatzean dago guztia; bihotzaren taupadak sentitzean -sentitzearen sentitzeaz bihotza mila zatitan puskatuko bada ere.

Ni beti apurtzen naiz mila puskatan eta nire poemak zilarrezitutako barru zatitxoak besterik ez dira."

Ez-denbora goizeko 9.30ak arte etorri da. Hiru ordu, hiru ordu eta bizitza bat. Ez-lekua kafetegiko mahaia da berriz.

Begiak itxi eta agur esan dio, isilik, Marina Tsvietaievari.

Begiak zabaldu dituen emakume bakarren bat ageri da, eta zerbitzariak. Itzali egin dituzte barruko argiak. Izango da sartu-irtena egunean zehar ere kafetegian, eta bihar, goizean goiz, oso goiz, oso ilunean, berriz argiak piztuko dituzte.

Kanpoan lortu du eguzki lotsagabeak beltzean gordetako izotz hotz-hotza limurtzea, eta urtzen ari da berau, etsita. Beroa dakar hark leihotik barrura, eta irribarrea Marinaren azalera eta bihotzeraino.

Betaurrekoak begietatik erretiratu; berokia jantzi eta lotu; eta ezkerreko eskuaz bular ondora jaso du liburua Amaiak.

Ausardia nabaritzen da Amaia "Tsvietaievaren" pausoa, edo ingurukoak agurterakoan eskaini dien irribarrean.

Adore berri biziz ekingo dio gaur arropak lisatzeari, eta maitatzeari, eta biziaren gobernatzeari.

...
Zain du ohe mahaian liburu berria; eta bihar goizean, etxe ondoko kafetegia.